

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

EOL ry kiittää ministeriötä mahdollisuudesta lausua ja lausuu koskien työelämätoimikuntia sekä toiminnanohjauksen kokeilua. Esityksessä ehdotetaan muun muassa, että ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat pääosin lakkautettaisiin valtiontalouden sopeuttamistoimien vuoksi. Emme kannata esitystä vaan sen sijaan työelämätoimikuntien toimintaa tulisi kehittää. Työelämätoimikunnilla on keskeinen tehtävä ammatillisen koulutuksen työelämlähtöisen, toimialakohtaisen laadun varmistamisessa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennyksiä ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun kokeilulupia koskevaan sääntelyyn. Kannatamme täsmennystä. Samalla korostamme, että toiminnanohjauskokeilun osalta on noussut esille huolestuttavia piirteitä: alueellinen yhteistyö eri oppilaitosten välillä ei ole lähtenyt toteutumaan toivotulla tavalla. Jotkin kokeiluluvan myötä vapaat järjestämisoikeudet saaneet oppilaitokset ovat alkaneet tarjota opintoja, jotka jo järjestetään alueen toisessa oppilaitoksessa laadukkaasti. Tämä on resurssihukkaa ja epätoivottu kehitys myös ammatillisen koulutuksen laadun osalta. Alleviivaammekin, että jatkossa tulee varmistaa koulutuksen järjestäjien yhdenvertainen kohtelu kehittää toimintaansa ja osallistua alueensa elinvoiman kehittämiseen riippumatta siitä, onko organisaatio kokeilussa mukana vai ei. Kokeilun tavoitteiden ja vaikutusten läpinäkyvä arviointi on ehdottoman tärkeää.

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

-

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

Esityksessä ehdotetaan muun muassa, että ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat pääosin lakkautettaisiin valtiontalouden sopeuttamistoimien vuoksi. Emme kannata esitystä vaan sen sijaan

työelämätoimikuntien toimintaa tulisi kehittää. Työelämätoimikunnilla on keskeinen tehtävä ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisen, toimialakohtaisen laadun varmistamisessa. Niiden kautta toimialakohtaista tietoa saadaan osaksi tutkintojen kehittämistä. Ne toimivat myös riippumattomina laadun varmistajina koskien ammatillista koulutusta ja sen työelämälähtöisyyttä. EOL ry alleviivaa, että työelämätoimikuntien nykyiset laadun kannalta keskeiset tehtävät, kuten työelämäyhteys, arvioinnin oikaisumenettelyt ja kaikkineen toimialakohtainen laadunvarmistus tulee jatkossakin varmistaa.

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

Esityksessä ehdotetaan täsmennyksiä ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun kokeilulupia koskevaan sääntelyyn. Kannatamme täsmennystä. Se koskee sitä, että yksittäisen kokeilussa mukana olevan koulutuksen järjestäjän oikeus toimia koulutuskeskuksena voidaan myös myöhemmin peruuttaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 29 §:n nojalla. Samalla korostamme, että toiminnanohjauksen osalta on noussut esille huolestuttavia piirteitä: alueellinen yhteistyö eri oppilaitosten välillä ei ole lähtenyt toteutumaan toivotulla tavalla. Jotkin kokeiluluvan myötä vapaat järjestämisoikeudet saaneet oppilaitokset ovat alkaneet tarjota opintoja, jotka jo järjestetään alueen toisessa oppilaitoksessa laadukkaasti. Tämä on resurssihukkaa ja epätoivottu kehitys myös ammatillisen koulutuksen laadun osalta. Alleviivaammekin, että jatkossa tulee varmistaa koulutuksen järjestäjien yhdenvertainen kohtelu kehittää toimintaansa ja osallistua alueensa elinvoiman kehittämiseen riippumatta siitä, onko organisaatio kokeilussa mukana vai ei. Kokeilun tavoitteiden ja vaikutusten läpinäkyvä arviointi on ehdottoman tärkeää.

Koriseva Soile
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry